

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Nagyobb hirdetésre a többi díj
Hirdetési díj a hirdetés első napján
Hirdetési díj a hirdetés első napján
Hirdetési díj a hirdetés első napján

„Tisza-Korszak.”

Gróf Apponyi Albert, a mérsékelt ellenzék nagytalálkozója vezére, a következő levelet intézte egyik barátjához, melyet az „E-s” után egész terjedelmében mi is közlünk. A levél a következő:

Eberhard, — jul. 10.

Tisztelt barátom!
A falusi magány és a szünidők csendjében, mely az objektív fellegelőnek és mélyreható elmélkedésnek annyira kedvez, kíváncságot ébreszt a helyzetünkről egyet-mást írni. Kérdelmek eddigi sikertelensége gyakran képezte csodákozásod tárgyát. Azt mondom, hogy ez a kormány minden komoly államférfi problémáinak mezején, melynek megoldásával próbálkozott, kudarcot vallott; megpróbálta a pénzügyek rendezését — nem sikerült; megpróbálta a házassági jog reformját — nevezetesen módon megbukott vele; megpróbálta a főrendiház reformját — a legnyomorultabb eredményt érte el; a horvát kérdés elmergesedését, a nemzetiségi mozgalmak terjedését nem tudta megelőzni; szóval politikai képessége fölötté gyarú, és így vezérése egy oly nehéz helyzetben levő nemzetre nézve, a minő a miénk éppen nem megnyugtató. Ehhez képest nincs is valódi tekintélye, sem népszerűsége; honnan van tehát az, hogy hatalma mégis oly rendkívüli?

Igazad van úgy abban, a mit a kormány államférfiúi képességéről állítasz, mint abban is, hogy az a hatalom, melylyel mind e mellett tagdhatatlanul rendelkezik, egy problema, mely megf. jstést kíván.

A legtöbbben egy szóval szokták magyarázni: az általánosan elterjedt apáthiával. Igen, de ez az apáthia ismét oly jelenség, mely magyarázatot igényel, és pedig annál inkább, minél kirívóbb ellentétben áll a magyar nemzeti jellemmel és hagyományával, melyben inkább foglalkozás iránt, mint annak ellenkezőjé.

Ha tehát mélyebbre hatolni kívánunk és az apáthiát előidéző okokat kutatjuk, két főgyökérre fogunk akadni, melyekből az származik. Az egyik egy oly állapot, mely lényegében nem a jelenlegi kormány működéséből ered, melyet az már talált és mely nemcsak eme — de minden létező hatalomnak roppant könnyebbséget nyújtana a politikai küzdelemben, természetesen annál nagyobbab, minél kiemeltetebbül aknázza ki annak előnyeit. A másik ellenben magának a jelenlegi kormány politikájának befolyása a közéletre, tehát saját ténykedésének eredménye.

Az első sorban említett állapot nem más, mint a magyar társadalom és a magyar nemzeti politika egy hagyományos, mint ujjonnan, emelkedő vezérelemek mostoha anyagi helyzete. Az a régi magyar középbirtokos osztály még ma is a legnagyobb tért foglalja el az ország politikai térképén: de elfoglalja azt nem csupán megfogva, de nagyrészt megtörve is. Az anyagi gondoknak már első stádiuma is elfojta a közügy iránti lelkesedést, második stádiuma a hivatal- és kegykeresést idézi elő; mindkét esetben az ország lakóinak az a tulajdony többsége, mely mezőgazdaságból él, meg van fosztva független vezéréitől, és — miután vezetése nélkül nem akcióképes — a hivatalos apparatus kommandója alá kerül. A társadalomnak előretörőv. új elemei — a városi polgárság, a szellemi foglalkozásból élők régi nyelven szólva honorációrok, egyrészt aránylag csekélyebb számuak, semhogy az ország politikai típusát meghatározhatnák, másrészt epen fiataláguknál fogva nem bírnak sem határozott politikai tradícióval és irányval, sem oly megerősödött anyagi helyzettel, hogy az államnál ugyis (gyakorlati nyelven ez) az államhatalom kezelőinél támaszt ne keressenek: a városi polgárság a helyi érdekek kultusza által vezéreltetik, a honorációrok legnagyobb része pedig hivatali tekint. óhajátjai végzéjüül.

Ez tehát az a helyzet, melynek létezéséért nem a kormány felelős — legalább a dollog lényegében és első sorban nem — és mely röviden abban foglalható össze, hogy a középosztályi elemek egy részében az öregség — másik részében az ifjúság gyengeségében szenvedvén, nincs oly körülmények közt, melyek a politikai függetlenségnek kedveznek, hanem a hatalom támogatását keresni kénytelenek.

Ez a helyzet a hatalom tényleges birtokosainak állását erősíti, bárkik legyenek azok; de hogy miód mértékben, az a kormány politikai rendszerétől függ, nevezetesen attól, hogy a jelzett állapotot mennyire aknázza ki saját állásának előnyére. Ez ezt a háttér szem előtt tartva, kell megítélünk a jelenlegi kormány exorbitans hatalmi állásának második tényezőjét, saját eljárásának alapponásait.

A kormány politikája három maximára vezethető vissza, melyek egész tevékenységén, mint vezéreszmék, keresztül vonulnak. Hogy az ezek által szabott korlátok közt a hazajavának előmozdítását ósztintán kívánja és egyes udvós rendszabályok által eszközli is azt nem tagadom: de csak eme maximák korlátai közt, melyek pedig szűkebbek, semhogy igazi, a helyzetnek megfelelő reformpolitika bejöhök.

Ezek a maximák nem állapítottak meg minisztertanácsban jegyzőkönyvi határozattal és a Tisza-kabinet működésének kezdetén még nem domborodtak ki világosan. Lassankint fejlődtek, öntudatlanul, a Tisza-kabinet viszonylagosából, nehézségeiből, összetartási küzdelemből. Eleinte az a kabinet oly nagy és általa véve ósztinte bizalmat akart a nemzetől, hogy mindezekre reá nem szorult. De mindjárt kormányzatának első idejében két nagy kérdéssel kellett megküzdenie, a közgazdasági kiegyezéssel és a boszniai okkupációval. Ezen kérdések eiseje az ellenzék oly hatalomra tette, melylyel számolni kellett, de melyet még becsületes harcban le lehetett győzni; a második kérdés azonban annyira egy táborban találta a nemzetet, még pedig az ellenzéki fellegelő — ha nem is ellenzéki pártfőnök táborában, hogy loyális politikai közdelem esetén a kormány menhetetlenül bukik. Ekkor folyamodott ahhoz a nevezetes taktikához, melyből a nemzet önértében megmentve, a kabinet azonban nemcsak megmentve, hanem politikai jellegében megérve került ki és melynek sikerétől keil kelteznünk a valódi Tisza aera kezdetét, maximáinak fejlődését.

Midőn az 1878—81. országgyűlés kezdetén a boszniai okkupáció helybenhagyásáról volt szó, a nagy számu ellenzékkel szemben a kormány párt elég zűlát helyzetben volt, mert ebben a kérdésben nemcsak egyesek ingadoztak, hanem a párt zöme háborogott, sőt a választók előtt tett nyilatkozatok által (melyek akkor — két év előtt — még némi erkölcsi korlátot képeztek, ma már perze ezen a gyengeségen is tul vagyunk) zseniorozta volt. Akkor kitaláltak azt a híres formulát, mely magát a tényt helytelenítette, de nem fejezték ki világos szavakkal megrovást a kormány ellen. A kormány elfogadván ezt a subterfugiumot, dignitásának és a parlamentaris kormányzat lényegének feloldozásával megmentette hatalmát; dignitásának és a parlamentaris kormányzat lényegének feloldozásával, mert önértetes kormány csak helyeslést vagy helytelenítést fogad el — levonván mindegyiknek konzekvenciáit — megkegyelmezést nem; és mert — ha van valami garancia a parlamentaris kormányrendszerben arra nézve, hogy a nemzeti akarat érvényesüljön, akkor a kormányférfiak politikai felelősségében áll (a jogi felelősség csak igen extrém esetekben érvényesülhetvén) vagyis abban, hogy személyeiket tetteiktől elválasztani nem lehet és hogy a hatalmat meg nem tarthatják, ha a nemzet többsége ezeket a tetteket elítélte.

Nem beszéltek most a boszniai kérdés érdeméről, de csupán az okkupáció parlamentari kezelésének módjáról. Az erkölcsi kár, melyet ez a taktika politikai életünkben okozott, sokáig fogja sújtani a nemzetet. Alkotmányos formák alatt sikerült keresztülvinni olyasmit, a mit kevés kivétellel az egész nemzet perhorreskált; a választó közönség előtt más hirtettek, mint a mit később tettek. Ez kihívás volt, minő ha egyes férfival történi, egész társadalmi állása attól függ, miként viseli magát avval szemben; ha pedig nemzettel, akkor szabadsága, politikai sulya, önértetes forog koczkán. A nemzet többsége megadta magát: és ez volt a parlamentari Világos, a forduló pont, melytől fogva az alkotmány formasságá súlyyid és önérendelkezési joguak megszűnt komolyan vétetni.

Megmaradt azonban, kisebbségben bár, de tekintélyes számban, egy erős ellenzék, melylyel szemben védeni kellett a hatalom birtokát: és ebből a küzdelemből fejlődött és emelkedett ritka tökélyre az a politikai rendszer, melynek maximáit iparkodni fogok matematikai rövidséggel vizsgálni.

Az első maxima: a középosztálynak fent érintett gyengeségét következtetésen a politikai függetlenség elnyomására és a szervilizmus terjesztésére felhasználni. Természetesen lehetetlen mindazokat hivatali állatni, kik arra aspirálnak, lehetetlen minden városnak királyi táblát, törvényezéket, telekkönyvet, gimnáziumot, egyetemét, adóhivatalt stb. adni, szóval lehetetlen az összes koldus-étvágyakat kielégíteni. De a reménykedésnek lehet medret ásni, és lehet oda vezetni, hogy nem annyira a kiváló képesség elnyerésétől vagy igazi érdemek szerzésétől, mint inkább a szolgálattelkűség minél tevékenyebb bebizonyításától várja teljesedését. E végből legfőbb kor-

mányzati eiv az, hogy nincsen más érdem, mint a kormány hatalmi érdekeit szolgálni, és nincs más megbocsáthatatlan bűn, mint azokkal ellenkezése jönni; megbocsáthatatlan t. i. addig, a meddig a bűnös állapot tart, mert a magát megadni hajlandó ellenzéki ember rögtön nagyra viheti. Minden város és minden vidék tudhatja, hogy helyi érdekeinek tekintetbe vétele kormánypartiságától van föltételezve; hisz Hegedűs Sándor Nyiregyházaán, Falk Miksa Aradon ezt elég nyíltan ki is mondták. A hű és tevékeny kormánypartiság minden rendbeli tisztviselőnek a lehetőség legszélsőbb határáig (és a határis mindinkább tagul) legalább kiméletet biztosít vastag viszárszések esetén is. Ellenkezéssel, a ki tisztviselői minőségben csak lanyha a hatnlom perterdekeinek szolgálatában, drákói szigorral ssekaturára, idő előtti nyugdíjaztatásra számíthat, előleptetésről pedig ne is álmodjék. Minden társulat, minden vállalkozás azon van, hogy kormánypartit egyéniségek álljanak élére, mert ettől függ, hogy reájásúson a kormánykegy melegítő sugara; az ellenzéki ember még a társadalmi téren is le van szorítva a szereplésnényezés is a kormány rosszkaratával találkozik, ha véletlenül ellenzéki elemek állanak élén.

(Folyt. köv.)

Tisza Kálmán jubileuma. A tisztelgés sorrendje a következő volt:

November 29-én. Reggeli 1/2 10-től 1/2 11-ig: a miniszterek, a főrendi és képviselőház tagjai, az idegen államok magyarországi konzuljai.

Delelőtt 1/2 11-től 12-ig a görög-oláh egyház budapesti küldöttsége, a dunamelléki reformált egyházkerület küldöttsége, az ágostoni hitvallású evang. pesti magyar-német egyház küldöttsége.

Déli 12 órától d. u. 3 óráig a vármegyék küldöttségei.

Deután 3 órától 1/2 5-ig a városok küldöttségei.

November 30-án. Delelőtt 10 órától 12-ig az 1848/49-iki honvédek budapesti választmánya, a budapesti reformált izraelita egyház küldöttsége, a nagyváradi választók és Nagyvárad város szabadelvű pártjának küldöttsége.

A megyékből bejött szabadelvű párti küldöttségek.

A városokból bejött szabadelvű párti küldöttségek.

Déli 12 órától 1/2 3-ig a választókerületekből bejött szabadelvű párti küldöttségek.

Vasárnap d. u. 6 órakor a vidágó nagy termében díszbéd tartatott, melyen 1000-nél több egyén vett részt. Az első pohárköszöntőt Tisza Kálmán mondta az uralkodóházra, a másodikat Haynald Lajos, Tisza Kálmánra, a harmadikat Jókai a kormányra. — Tiszához számos üdvözölő sürgöny érkezett e napon, többek közt Erzsébet királynétól és a trónörökösötől is.

Külföldi hírek. A spanyol királyné nov. 29 én letette az esküt, mint regenszó.

Midőn Christina királyné palotájába visszatért, az óriási néptömeg: „Éljen a királyné! Éljen az asturiai hercegnő!” kiáltásokkal üdvözölte. — Az új miniszterek a királyi család előtt kifejezték részvétüket s azután a királyi ravatalnál imádkoztak. — Valamennyi hírlap kedvezőleg nyilatkozik az új spanyol kormányról. — Az angol választások. Eddig 166 szabadelvű, 155 konzervatív és 25 parrnellista választott meg. London és elővárosai 28 szabadelvűt és 36 konzervatívot választottak a parlamentbe.

A forrongó Balkán.

A bolgár főhadiszállásról visszatért Khevenhüller gróf osztrák-magyar követ közbenjárására a két hadviselő hadsereg legfőbb parancsnokai között a következő meg egyezés jött létre: Azokon a területeken, ahol a két hadsereg van, megszűnik minden ellenségeskedés. Ennek következtében a csapatoknak azon területeken kell maradniok, a melyen jelenleg vannak és egy lépést sem szabad tenniük előre. E rendszabály szigorú megtartása parancsban kiadattat.

rületekben a harmadik korosztályt is behívják. Hadzsás alezredes három zászlóalj Trut és környékét tartja megszállva.

A Timok vonalon a szerbek egy kilométernyire állnak Vidintől. Egy bolgár csapatosztályt, mely Arcser-Palankából Vidin felé vonult, a szerbek teljesen szétverték s a Timok környékét egész Arcser-Palankáig teljesen megszállották. Így állottak a dolgok, mikor jött a parancs, hogy az ellenségeskedéseket szüntessék meg és pedig a következő alapon: mindkét hadsereg megmarad mostani pozíciójában, a parancsnokok demarkacionális vonalat állapítanak meg.

Midőn a kormány a hatalmakkal a fegyverszünet érdekében tett lépést közölte, a szerb hadsereg Pirot melletti hadállásában volt. A balszáry Belavára támaszkodott, a a jobbszáry Blató falu fölött foglalt állást. A bolgárok, kik nem akartak fegyverszünetet kötni, 26-án 50,000 fűyi gyalogsággal és 100 ágyuval támadak az egész vonalon. A támadás igen erős volt. A szerb csapatok, melyek 25-en kivonultak Pirothból, 26-án szunyoróharmmal ismét bevették a várost, mely alkalommal elkeseredett utcaiharc folyt. 27-én delután azonban a szerbek ismét föladták Pirotot, mert a város nem esik a védelmi vonalba. A szerb csapatok parancsot kaptak a bevett hadállásokat megtartás esetén védelmezni, de a bolgárokat nem megtámadni.

A szerbek jobbszárya nov. 26-án delután a rasznai magaslaton foglalt állást, a balszáry Gradaniza körül táborozott. A bolgárok teljesen figyelmen kívül hagyván a hatalmakkal fegyvernagyváros vonatkozó indítványát, megtámadták a szerb előcsapatokat Pirot tájának, melyet megvédeni a szerbeknek szándékában sem volt, fölöttébb heves csatát támadt, mely annyira fajult, hogy ember ember ellen küzdött.

Egy negyed 7 órakor este a szerbek visszavonultak a városból, előbb azonban légből röpitették löszerkészleteiket és az összes tárházakat szétrombolták. A bolgárok ezután u bultok legnagyobb részét kirabolták. Lövések az egész éj folyamán át váltattak.

27-én reggel 6 órakor a bolgárok nagy heveséggel ismét megkezdtek a támadást és pedig a szerb csapatok centruma ellen, de a Duna-hadosztály által, mely rövid, de heves harc után ismét elfoglalta Pirotot, jelentékeny veszteséggel visszaverettek. Ekkor az egész harcvonal mentén nagyon heves harc keletkezett. A szerbek mintegy 40 ágyút vittek harcba és az egész ütközet alatt dicsegetre méltó kitarást tanusítottak. Pirotban ismétlen véres utcai harc keletkezett. A szerb csapatok azonban fáradság és az ellenség túlyomó ereje miatt nem skánzhatták ki a kivított előnyöket, sőt a túlyomó erőnek engedve, kénytelenek voltak a legközelebbi, közelfekvő hadállásba visszavonulni.

A szerbek ez alkalommal is nemcsak kitarást, de valóagos hősiességet tanusítottak. A bolgárok, kiknek hadereje mintegy 50,000 emberből állt, e napon, saját vallomásuk szerint, érzékeny veszteséget szenvedtek.

Szófiában Pirot bevételének imából nagy ünnepey volt. Az utcákat fellobogózták és az egyházban ünnepi Te Deum volt, este pedig fényesen kivilágították a várost. Az öröm általános.

A szerbeket Lompalánka irányában Gaitanti közelében megverték.

Lebih effendi és Gadban effendi, kik a kelet-ruméliai biztos mellé nevezettek ki, Philippopolba utaztak.

A viddini parancsnokság táviratilag tudatja, hogy a szerb csapatok éjjel 11 órakor megtámadták a viddini erőddéket, de nagy veszteséggel visszaverettek és ez alkalommal három nagy ágyújuk leszereltették. Minthogy a támadás akkor történt, midőn a fejedelem az ellenségeskedések megszüntetésébe már beleegyezett volt, Czanow külügyminiszter értesítette erről a nagy hatalmak képviselőit, kérve őket, hogy szerezzenek maguknak a meggyőződést e tény valóságáról a viddini consulok utján.

an
n. é. hölgy-
IBOR
sz. a.
legfinomabb
reszénélküli,
lmos.
zám.
ZEKE
gőzmalom
yeinek
rában.
i értékben
gedmény nélkül
és mellett.
gyütt.
100 kiló
s aprószemű 18.20
zerű 17.20
17.60
17. —
16.40
15.40
14.40
13.40
12.60
11.80
10.80
9. —
6.69
6. —
3.80
3.40
3.40
3. —
8.40
7.80
100 kiló
drágább
október 11.
teljsuly
50
75

endezések,
gyban való elő-
kukoricza, rozs,
továbbá e. yes
terjedő jótállás
CH H.
és gépkazán-
ben (Németorsz.)
gyar monarchia
pest, tükör-utca
ek és árkimuta-
tádnak.

Egy rossz szokás.

Nem egyszer van alkalmunk olvasni a fővárosi s vidéki hírlapokban hímen-híreket, melyeknek regisztrálása után ott pompáznak a következő szavak is: "esküvő után a fiatal pár Olaszországba (Franciaországba... Párisba... Velenczébe... s ég tudja még hová) utazott."

Igaz, hogy Páris, Velence, Nápoly helyett sokszor csak Budapestig szólnak a "maradta", de ez nem azért van, mintha az új házaspár nem ambiciózusna, "többet" s nem szívesen menne a narancsok hazájába vagy a modern Babilonba, de mert a vágyakat korlátozza a "nervus rerum gerendarum" vagy közönségesen szólva: a pénz hiánya.

Szó a mi szó: az olaszok s francziák sem adnak ingyen semmit s nem egy "magasabb" vágyakkal teit új házaspár kényszerű józansággal úgy gondolkodik, hogy a mézes hetek szerelmi turbékolásához sem Itália kékege s narancs ligeteinek részegítő illata, sem a modern Babilon által nyújtott élvezetek sem mulhatlanul szükségesek.

De a nászút szokása azért követeli a maga jogát s alig van modern miveltésű új házaspár, mely e jognak nem hódolna.

Hát hiszen nem lehet tagadni, hogy az újsg ingere mindenkire nézve hódító varázsszal bír, s mindenki szívesen elmegy oda, hol szemnek, szájnak, szívnek eddig nem látott s nem tapasztalt élvezetek kínálkoznak; megengedjük, hogy a vágy: elrejtőzni a kíváncsi rokonok, barátok, ismerősök szeméi elől s egyedül önmaguknak élni, önmagukkal foglalkozni sehol sem lehet erősebb és jogosultabb, mint egy oly új házaspárnál, kiket a szerelem hozott össze, de vajlon mindezt meg lehet-e találni a világérosok zajában? Alig hiszszük.

De tegyük fel, hogy a világ- vagy akár másodrendű fővárosok zaja alkalmas az új helyzet boldogságának emelésére, nem támad fel az új házásokban a fővárosok által nyújtott élvezetek közben az aggodalom: hogy mi lesz az élvezetek után?

A lehaságra hajlandó férfi megszokja a könnyű életmódot s a mi legrosszabb: a restéget, a csillogás után kapkodó nő megismeri a fényűzést, a fényűzéssel járó raffiniert mulatságokat s belopózik az ő ártatlan szíveskéjébe is a fényűző mulatságok utáni vágy, s hazatérve, mindketten unalmasnak fogják találni a szerény városkának (ezenül már "fészek" vagy éppen dualisztikus nyelven "Krahwinkel" a neve) parichális társaságát, szokásait s mulatságait s még unalmasabbá a falu ősi lakházának tűzhelyét.

Az emberek legnagyobb része nem vési szívébe az élet-bölcselem eme főszabályát: ne kívádj soha azt, a mi számodra elérhetlen, s nem tudnak kibékülni a kényzser-nyújtotta helyzettel.

Sok férfi, sok nő nem ismerte volna soha a mértékteleen vágyakat, ha nem hódolt volna a "nászutazás" modern szokásának.

S ha még hozzáadjuk, hogy a szerény anyagi viszonyokra utalt új házások mennyivel több hasznot buzhathatának a nászutra elköltött néhány száz forintból, ha e pénzt az új helyzettel járó szükséges dolgok beszerzésére fordítanak a helyett, hogy vendéglői kényelmetlenség s felesleges mulatságok élvezésére kidobálják, bizony nem nehéz lesz belátnunk a nászutak kevés hasznát.

Össéne a szokást nem ismerték, de nem is voltak oly pretenziók, mint a mai társadalomnak. A házi tűzhely volt a boldogságuk; a rend, csín, tisztaság a tűzhely körében a büszkeségük.

Hiszzen nem kell éppen kárhözhatni a

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

Bethlen Gábor menyegzője.

— Irta: Makróczy János. —

Néhány évvel ez előtt, a Hannoveri tanács archívumában Jugler Agoston érdem teljes archeolog hazánk történelmére nézve, egy művelődési történelmi fontosságú kéziratot talált, melyben Bethlen Gábor menyegzőjét, a külföldi menyasszony útját részletesen leírja egy oly szemtanú, ki a nász utban esküvői ünnepélyen és a fejedelmi menyegzőn részt vett.

Winkler Th. e kuforrást felhasználva XVII-k századbeli szokás és történelmi rajzot közölt a fentebbi cím alatt.

Nagy kár, hogy Winkler Th. csak az érdekesebb pontokat vette fel rajzába, és így ismeretlenek maradtak előttünk számtalan oly esetek, melyek reánk nézve valóban érdekesek lenének.

Tudjuk, hogy Iktári Bethlen Gabort, Báthori Gábor, e buja erdélyi fejedelem megölése után 1613-ban számtalan érdemei folytán a rendek erdélyi fejedelmévé választották.

1619-ben e diaspágyó merész és vallalkozó fejedeleme — részint mivel a Bocskaival kötött békének a vallási szabadságot biztosító pontjai nem egészen tartottak meg, részint a nagy vallási mellett küzdő csehek által segítségül hívatott.

Hadsereggel jött Magyarországra Kaszár, Érsekújvárat, N.Szombatot s ezekkel a felső vidéket ostrom alá fogta s csakhamar hatalmába kerítette, a felső magyarországi rendekkel kölcsönös eskü alatt szövetségre lépett, a csehekkel szintén, kiknek nyolcz száz lovasát küldött segítségül Károly Zsigmond és Bornemisza János vezérlete alatt.

A besztercei országgyűlésen Bethlen és

nászutazások szokását. Utazzanak, a kik abban élvezetet találnak, s kiknek anyagi körülményeik ez utazást megengedik.

De hogy a nászutat csak a divatnak hódoló szokásból még saját romlásuk árán azok is tegyék meg, kiknek inkább arról kellene gondoskodniok, hogy új életpályájuk küszöbén legyen aprítani valójuk, s a szegény anyagi viszonyok közt összekerült új házaspár felesleges, kikerülhető s a boldogsághoz semmiképen nem tartozó költségekre verje magát csupán azért, hogy egy modern szokásnak hódolva, pár napi "élvezetért" egy hosszú, tanegész életüket kísérő katzenjammernak nézzenek elébe, hát ez bizony — enyhén szólva — rossz szokás.

S ez utóbbi eset bizony gyakran szokott megtörténni. A nászuti élvezeteket sok esetben nagy kamatokra kölcsönvevett pénzzel szokás megszerezni. S ha szegény ember adóssággal kezdi meg a családi élet megálpítását, soha nem fog kivergődni az élet bajaiból s vége lesz a boldogságnak, mert az anyagi zavarokkal való folytonos küzdelem bizony bizony legnagyobb akadályja a családi élet eszményi boldogságának.

Azért jeyesek, kik nem rendelkeztek duzzadt tárczákkal, kik nem bírtak annyi vagyonnal, hogy költséges mulatozói vágyaiknak hódolhatnának, mondatok le Itália kékegeről, a narancs-ligetek részegítő illatáról, Páris élveiről, de sőt még Piripócsba való utazásról is, ha ez helyrehozhatlan anyagi károtokkal jár, s zárkózottak el boldogságtokkal a kíváncsi szemek elől kedélyes otthonokba.

Az idylli boldogság mindig fölér a világvárosok pompájával, fényével, csillogásával. Az eszményi szerelem éppen önmagában leli fel a boldogságot, kerüli a világ zaját, s melegen érzi át a szerelem leghivatottabb dalnokának szavait:

"Baum ist in der kleinsten Hütte Für ein glücklich Liebend Paar".
Hedry Bödog.

A konventi tagok választásának kérdéséhez.

Nem szándékom e már mindkét részről kimerítően megvitattott ügyben újabb vitát provokálni. — Hiszen szok után, a miket e tárgyban Kiss Albert és dr. Kovács Sándor urak megírtak és elmondottak, hinni szeretjük igen sokan, hogy maguk az igen tisztelt indítványozók is letessék a fegyvert s egyszerűen visszaveszik s tárgyalás alá bocsátani sem engedik, minden — a prot. autonómikus jogokhoz ragaszkodó egyházaknál visszatetszést szült indítványukat.

Nem szándékom — mint mondanám — újabb vitát provokálni, hanem csupán csak egy — az indítványban — bár hallgatóságosan foglalt téves fel fogásra akarok rá mutatni, a mi — bár nem csekély fontosságú — eddig az égen ügghöz hozzászóltottak figyelmét kikerülte.

Ugyanis az indítvány megokolásának 3. pontjában ez mondatik: "Általános nyakkorlat, hogy az egyház megyei közgyűlésekre az egyházak képviselői — a presbyterium, — az egyházkerületi közgyűlésekre pedig az egyház megyei képviselői az egyház megyei közgyűlés által választatnak; annak analogiájára másra fokozatos következtetésséggel értelmében az egyházkerületi közgyűlés által kell választatniok."

Indítványozók igen jól tudják azt, hogy a presbyteriumok az egyház megyére s az

egyház megyék az egyházkerületre képviselőket csak a saját kebelükből, azaz csak olyan egyéneket választhatnak és küldhetnek, kik a képviselő kérdésre jogosított testületnek tagjai. — Ha már most ennek analogiájára akarják a t. indítványozók megválasztatni a konventi képviselőket: önként értetik, hogy szerintük konventi képviselővé csak az választathatják, a ki az annak megválasztására hivatott testületnek (szerintük az egyházkerületi közgyűlésnek) is tagja.

Ezen felfogást látszik igazolni az indítvány zárbekezdésében azon érvelés is, hogy az egyházkerületi közgyűlés tagjainak "több aikalumuk van meggyőződést szerezni, hogy kik meltek valójában a konventi tagságra, mint a távolesó gyűlésezetek tagjainak."

Pedig hát az egyh. törvények 56. §-mely az egyetemes konvent alkotó elemeit sorolja elő, egy szóval sem említi azt, hogy a konventre csak olyan képviselők volnának küldhetők, kik valamelyik egyházkerületi közgyűlésnek már tagjai; sőt abból, hogy az idézett §. csak azt köti ki, hogy a konventi képviselők fele részben egyháziak, fele részben pedig világiak közül választassanak, nyilván van, hogy a konventi képviselőségnek nem mulhatatlan kriteriuma az, hogy valaki valamelyik egyházkerület közgyűlésének tagja legyen, hanem az egyházban bármelyik papi vagy világi tagja választható saját egyházkerület részéről konventi képviselővé.

A törvénynek nem lehetett intentioja az, hogy egy Kónyes Tóth Mihály s hozzá hasonló sok jeselek előtt, csupán csak azért, mert ez időszert nem tagjai az egyházkerületi közgyűlésnek, — a sorompót lezárja.

Isó Pál.

Széchenyi életéből.

Az országgyűlési szabadelvű párt Doroty-utcai klubhelyiségében egy csoport a lánchüteri terem történeti nevezetességéről beszélt. E terem oszlopcsarnokából nézte ugyanis a királyné 1867-ben a koronázást, s 1861-ben e terem szolgált a főrendiház tanácskozó termül. Erre a társaság egyik tagja — mint a Nemzet írja — a következő érdekes történetet beszélte el, melynek kiindulása szintén teremhez fűződik. Ez a helyiség akkor a nemzeti kaszinó étköz helyiségül szolgált. 1848. őszén mintegy hét főnemes ebédelt együtt itt, a midőn belépett közből Széchenyi István gróf. A gróf fölöttébb izgatott volt, neki támadt a társaságnak, melyben Andrássy Gyula gróf is volt, hogy a fiatal magnások tétlenkednek, lármáznak, de nem tesznek semmit, az élvágyat keresik, de semmi nemesebb törekvés, semmi hazafiság nincs bennük. S kimondta azt a szót is, hogy az ifjak gyávák! Széchenyi akkor már sáppadt volt az izgatottságtól, melybe így belelovalta magát, s a kis társaság elképedve hallgatta szavait. Aztán még jobban nekihevülve folytatta. Kimutatott az oszlopcsarnokon: nézzenek oda a lánchidra, még nincs rajta a talpazat, csak a lánccok csúggenek az oszlopokon, de ő saját fiát, Bélát arra kényzszerítette, hogy menjen át ezeken az ólzások lánccokon, s inkább zuhanjon alá a mélységbe, vesszen a Dunába, pusztuljon el, semhogy gyáva legyen. "Van-e egy is köztetek, tevé hozzá, a ki azt megmerne tenni?" Valamennyien elrémülten hallgattak, nem bírva elkepélni, hogy a gróf fölindulását mi okozta? De midőn kérdését ismételte, néltatlankodva állottak föl s azt felelték: "Mindnyájan csogtesszük." Széchenyi eltávozott, átment csónakon Budára, hogy ott fogadja a lánchidnát átjöröket, — az ifjak pedig azonnal megállapodtak egymás között s utnak indultak. Legelőt ment F. gróf, a többi utána. Alig haladt azonban 20 lépést, az

előmenő megállott, azt mondta, hogy egyedül tovább menni nem bír. Erre valamennyien visszamentek a kaszinóba. Ott beszélgetve a történetéről, rá gondoltak arra, hogy mit fog Széchenyi, a ki a budai oldalon rájuk várakozik, mondani, hogy nem jöttek. Erre ismét elszánták magukat a hálás vesztélylű fenyegető utat még egyszer megköszöktetni. Újból F. gróf haladt elől, s az előbbi sorrendben utána a többi. F. ezuttal mintegy 40—50 lépést tett meg, midőn a szédülés ismét elfogta, úgy hogy tovább menni nem bírt. Leült a lánccra s így szólt: "Ha valaki azt hiszi rólam, hogy gyáva vagyok, felvittem magam az oszlop tetejére s onnan ugrom Dunába; de tovább menni nem bírok egy lépést sem." Az utána következő Andrássy volt, a ki nem akart, nem bírt bele nyugodni abba a gondolatba, hogy Széchenyi hiába várjon rájuk oda át.

Keresztül lépte tehát F. gróft, s haladt a borzasztó uton tovább. Amig az első oszlop tetejére lért, addig le bírta küzdeni a rémületet, mert mindig fölfelé nézett. De az oszlopon tul, amikor a lánccsarnokot képező vaslemezek között le kellett néznie, s látta maga alatt a szédítő mélységet s a kavargó folyamot, — akkor elsédült ő is. Most már ő is azt hitte, azt tudta, hogy nem mehet tovább, őt is elfogta az az érzés, hogy ezt az utat végig meg nem teheti. De hát ment tovább vakon. Az első 30—40 lépés rettenetes lehetett, egészen azonos a halál vívódással, hanem aztán neki hidegült a dolognak, s az ut további részét megtette könnyedén. A budai oldalon Széchenyi fogadta az elragadtatás kifejezésével, s másnapra magához rendelte. Természetes, hogy otthon az édes anyja, amikor megtudta a dolgot, majd megverte miatta. Széchenyi másnap s megelőző nap hangulatával ép ellenkezőben volt. Azt mondta, hogy Andrássy ime, bebizonnyította bátorságát, bebizonnyította azt, hogy a legbátrabb emberek közé tartozik. De erre most szükség is van. Nemsokára vérfürdőben fog állni az egész magyar nemzet, s akkor szükség van minden emberre. "S én leszek az első áldozat, s mi, a kik itt vagyunk valamennyien. De nem hagyjuk magunkat, védekezni fogunk a legveszélyesebb." Ekkor már Széchenyi olyan volt, mintha lángolásra vált volna az egész alak. "Már ide rendeltém 40 angol munkást a lánchidépítők közül, azok közé fogsz állni te is, mert mi nem hagyhatjuk magunkat!" Széchenyi arca e szavak mondásánál verbe borult, szeméi vadul forogtak üregükben, — Andrássy elrémülve tekintett reá, s kezdett tisztában lenni a helyzet iszonyával. A legnagyobb magyar néhány nap múlva megtévelyt.

Helyi rek.

* E. M. K. E. Minden esetre dicséretére válik Debreczennek, hogy az E. M. K. E. részére 5000 frtot megszavazott, — viszont az is dicséretére válik, hogy a házanként eszközöltendő gyűjtés végett 90 bizottsági tagot megválasztott. Hanem — a mint sajnálattal értesülünk — ezen tagok nagy része közönyt tanúsít a szent ügy iránt s nem akar eleget tenni gyűjtői kötelességének. Hát a lelkesedés, mely az E. M. K. E. ügyét felkarolták, csak pillanatnyi számalánz volt?!

* A debreczeni korcsolyázó egyület* vasárnap tartá meg ez évi rendes tisztújító közgyűlést a kir. tszék pertár helyiségében. Az előterjesztett évi jelentés szerint az elmúlt évben volt az együletnek; 46 reudes, — 66 foglalkozó tagja ez utóbbiak között 29 nő. — továbbá 897 frt 67 kr. bevétel, 857 frt 06 kr. kiadás és így 40 frt 61 kr. tiszta jövedelme, vagyoni állása pedig 1008 frt 70 kr. felszerelésekben, 1655 frt 52 kr. készpénzben, összesen 2664 frt 02 kr. — A számvizsgálók jelen-

a johanita rend nagy mestere, Levin v. Knebeck, Románián v. Kalchun titkos tanácsosok Konrád v. Burgsdorf ezredes és egy egész csapata a nemesekből összegyűlt uraknak.

Az utazás nehézségeiről Berlintől Kaszár, mely 4 hétrel többet vett igénybe, és Jablonka, Zsolna, Rózsahegy, Lőcsé és Éperjesen át történt a jelen kényelmes közlekedési módjainkkal szemben alig birunk fogalmat alkotni, alig birunk elképzeini.

Nem is említhet, hogy az utak német országban is sok kívánni valót hagytak hátra a magyar határtól kezdve tökéletesen megszűntek annyira, hogy számtalan szor életkockázattal nélkül alig bírtak előre haladni.

A fent említett kézirat nyilván csak egy töredék, mert tudósítását csak Teschentől való utazáson kezdte, hol egy hosszabb idejű pihenőt látszólag tartani, ez azonban a legérdekesebb rész.

A viszontagságok melyeket a magas utazók ennek következtében át éltek, nagyon kellemetlenek voltak.

Miután febr. 18-án Jablonkára értek — írja a mi kiserőnk — a következő napon én a menyasszony mellett lovagoltam veszedelmegyen keresztül, mely egy mértföldnyire kerddődik Jablonka fölött.

Raczbor kapitány, ki a császári haddal ott állomásozott egy zászlóalj kíséretünkre bocsátott, míg a hegyen tul estünk, melytől 5 órai időnkbe került. Ez utban sok baj esett velünk a keskeny hegyi uton, hol a kerék tört el, hol földőt valamelyik kocsi, hol egy fő fordult le, s így egyiknek a másikára mindig vágni kellett.

Egy patak partján a muskétások sorrendben álltak s tiszteletükre háromszor löttek.

(Folyt. köv.)

tése alapján a választmány megadtván a tisztújítás k meg. — Elnöké egyhangú renzi Lajos, alelnöké Bo Kovács Gábor, ügyvédé D pénztárnokká Kövy Lajos, kul: Liszky Ferencz, Szak Arthur, Lánccy Sándor, D Antal, Nagy Sándor, Fische van, Lőkös Gyula, Dr. Ke E dre, póttagokul Ballon J Szűcs Kálmán és Rickl Gá — Ez új választmány bizat nak a nagyerdőn alakítás tét megbízott szakértők vé tővé teszi. Ferenczy L. egy

* Kivitelünk november szallitott

Table with 2 columns: Nap. (Days) and Az állatok neme. (Animals' names). It lists various animals and their counts over a period of 25 days.

* A »Debr. Ell.« azzal m a hatóság által szombaton megfi part-estét, hogy hiszen a Hefi l nyi Ernő tiszteletere is volt szia adás! Furcsa dolog azzal mente valamikor egy élelmes direktor, n a l is telt házat akart magá függetlenségi párt akkori fény réven! Ábból, hogy a debreczei t o s publikum nem tilt fel az el nek és a ház úres volt a k k o l volna az u. n. s z a b a d e l v o h ogy ezen közönség p a r t k o n legfőbb direktorának, Tiszáuk se és nem jónja szichába, a hol ne tikté, de művészi élet szokás k a csukott páholyt illeti, igaz, ho örömet tolakodunk oda, ahol pár Tisza Kálmán pártja, de elmarad oka volt mégis az, hogy szombat jubilálunk. Vagy talán a Tisz bójttel kellett volna megülnünk?

* Magyar hírek. H. Bözörme ros és közbirtokosság között Káso pán Szinay Gyula tiszti ügyész és m. jegyző megei köldöttség által lett egyeztetés nem sikerült. Mo szintleg perre kerül a dolog. U bizottság megvizsgálta a börtönö a kir. ügyész nagy dicséretre, rendben találta. Szombat d. u. az lasztmány títást tartott, melyen szolgabíró (Nádudvar) és Dr. (H. Nánás) újonnan választott biz soztattak.

* Népszámlás. A nov. hó 22- 28-ig terjedő heten szűletett váro R e f o r m a t u s : törvényes 11 f törvénytelen 2 fu, együtt = 26. tett 1 leány. II. Á g o s t. e v a n

tése alapján a választmányok a felmentvény megadatván a tisztújítás következtében...

Table with columns: Nap, Az állatok neve, Száma, Hova. Lists various animals and their origins.

* A „Debr. Ell.” azzal mentegeti a hatóság által szombaton megrendelt színházi...

Róm. katolikus: törvényes 1 fu, 1 leány, törvénytelen 3 fu, együtt = 5. IV. Zsidó: törvényes 1 fu, 1 leány, együtt = 2.

* Színház. Szegény Petőfi Nem retenté vissza a nyomor, mely a magyar kultúra várá...

* A Vajdai Nagy Lajos ünnepély. nov. hó 18-án tartott meg a főiskolai enkerteremben...

* A „Marosszéki történetek” című illusztrált kötetre hirdet előfizetést Jakab Odón.

ref. szervi szivbaj; — Szőke János 64 éves, ref. gutatás. Meghaltak tehát összesen 24-en...

* Elvesztett. Tóth Sándor bádógosmester boltjától a kistempom melletti Szikszay házig...

* A mai baromvásár, dacára a rossz időnek, látogatott volt. Sok marhat hajtottak...

Hazánk s a külföld. Rövid hírek. Orosz klub Zagrában. Krajacs, a Sloboda (Szabadság)...

* A Csokonay ünnepélyt a főiskolai magyar irod. önk. társulat a jövő vasárnap fogja...

* Az ifjúság munkálkodása. Megjelent a debreczeni „hittanszéki önképző társulat”...

* A halálozások. Nov. 22-iktől 28-ig terjedő heten meghaltak városunkban: Szendrey Sándor 4 napos, ref. görögök; — öv. Tóth Sára 66 éves, ref. álképlet; — Kancza Juliska 4 1/2 éves, ref. agylob; — Végh Mihály 10 napos, ref. vel. sz. gyöngés; — Dolozsilek János 44 éves, ref. gyomorvérzés; — Grünvald Malvin 1 éves, m. v. torokgyík; — Takács Mihályné 23 éves, ref. tüdőgümőkör; — Spitzer Ika 3 éves m. v. torokgyík; — Nagy József 3 1/2 éves, ref. torokgyík; — Koszti? ref. leány, halvasz; — öv. Szűcs Erzsébet 82 éves ref. agykor; — Dalmi Sára, 52 éves, ref. tüdőgümőkör; — Kocsis Istvánné 41 éves, ref. tüdőgümőkör; — Petrovics Margit 5 éves, ref. hagymáz; — Némethy Gyula 11 hónapos, ref. tüdőburut; — Erdős József 5 éves, ref. tüd. g. kor; — Pécsi Róza 2 éves, ref. görögök; — Gyányi Lajos 55 éves, ref. tüdőgümőkör; — Tóth Mihály 2 éves, ref. agylobb; — Mezei Sára 38 éves, ref. tüdőgümőkör; — Nagy Lajos 32 éves, ref. tüdőgümőkör; — Sznael Ferencné, 44 éves, r. kath. tüdőlob; — G. Kis Sándor 57 éves,

* Marosszéki történetek című illusztrált kötetre hirdet előfizetést Jakab Odón. Egy kötet ára 2 frt, mely Budapestre, a Pallassy utcai és nyomdai részvénytársaság kiadóhivatalába küldendő.

* Vas Gereben összes műveinek kiadási jogát megszerezte Méhner Vilmos fővárosi kiadó s most igen szép kiállítású füzetes kiadást rendez belőlük, melyhez az illusztrációkat Gyulai Pál készíti. Egy-egy füzet ára 25 kr. Lőve i Klára előfizetési felhívást bocsátott „Hogyva házasodott meg Pál ur?” című fordított beszlyere, melyet Kraszevski József lengyel író írt. Egy kötet ára 1 frt, mely Kendi-Lonars kiadóhoz.

könny. 44. — 45.50 frtig hízó a vasutról mázsávalva 30.—33.— frtig, hízó 1 fél éves élőhelyben 4% —. hízó két éves élőhelyben —. frtig, makkos sertés élőhelyben, 46% levonással frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronként 45 kiló és 1%-os levonással métermázsánként értendők. Romániai és szebriai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el a vevőknek, páronként 3 arany vám fejében megtérítették.

Törvényeszek.

— A soroksári utl rablógylkosság ügyében a vizsgálóbíró Vényi korcsmárost s ennek leányait halgatta ki. Vényi, ki a végzetes éjjel a korcsmahelyiség melletti ksmarában aludt, mit sem tud arról, hogy a társaság miképp viselte magát. Leányait állítják, hogy sem Gazdag, sem Támár nem volt ittas. Támár arra kérte védőjét, dr. Vaisz Sándort, eszközölje ki, hogy minél előbb szabadlábra helyeztessék öv. Gazdag Imrénével együtt. Ujabb hírek szerint Majthényi rendőrtanácsos igen terhelő adatokat szolgáltatott a vizsgálóbíró kezébe Támár Alajosra vonatkozólag.

— Ellélt báró. Dr. Wieser Gusztáv fővárosi ügyvéd panaszára a budapesti fenytő járásbírósg becslésértés miatt 50 frt pénzbírságra, esetleg 10 napi fogságra ítélte Kerekházi báró Kerekes Károlyt, ki azellőt főrendházi tag és házmaster volt, jelenleg azonban vasuti felügyelőséggyakornok.

— Elfogott nihilisták. Krakóból írják, hogy Belosztok nevű helyiségben 8 nihilistát fogtak el, kik már réggibb idő óta parázdálkodtak a környékben s több postarablást és lopást vittek véghez. A banda élén egy 19 éves ifju leány állott, ki, mint mondják, izraelita származású. Az elfogottoknál több hamis okmányt, forradalmi rőpiratot és fegyvert találtak.

— Maár Emil sikkasztó postamester, ki a vizivárosi postánál 18,000 frtot sikkasztott és aztán megzökött, a királyi kuria az első- és másodbírósgági ítélet megváltoztatásával, hét évi fegyházra ítélte.

Apró-cseprő.

* Csunya gyermekek. Midőn nem rég 9 éves leánykám gyághoz léptem, hogy „Jó éjszakát” mondjak neki, könnyekbe áztatva találtam őt. Kérdésemmre hangos zokogásban tört ki: „Miért csinálta jó isten engem oly csunyanak? De ugye kedves mama — folytatta kissé nyugodtabban — a csunya gyermekek is a mennyországba jutnak?” Megzirogattam a kis gyermeket és ágyán tlve maradtam, míg a kifejezetlen barna szemek bezáródtak és a rendes lélekész azt mutatta, hogy a bánatos gyermekszív megnyugodott. — Más részről megtudtam, hogy 2 hólyg reggel meg akart látogatni és távollétemben két leányom fogadta őket. A hólygek egyike, nagy kék szemű, szép szőke Margitomra mutatta s aztán a barna Jolánkára tekintve, azt mondta: „Nem hinné ez ember, hogy ez a szépséges a csunya gyermek Jolán nővérek?” A gyermek megértette a felíg uttoggott szavakat és nekem magamnak kellett a forró fájdalom-könnyek taujának lenni. Eszembe jutott: „A ki pedig eleg apróbb kicsikék egyikét megbántja, annak jobb lenne, ha malom követ akasztaná a nyakába és besúlyasztson a tengerbe ott, a hol legmélyebb Egy anya.

„Szelidde simul a szilaj / A bosszu nem lehel, / Ha illeté várással / A szende nő kebel.” Czuczor.

Nem tagadhatni, hogy mégis illendőbb s kellemeseb, ha vagyunknak n ű n k n e k, semmint valamely b a r á t u n k n a k köszönhetjük; — mert az előbbinek védőjévé, az utóbbinak védekezévé valunk; és lármát is mondjunk, egy derek férfinak soha sem lesz jobb barátja néjénél. Rousseau.

Vasuti menetrend.

Table with columns: Station, Direction, Time. Lists train schedules for Debrecen and surrounding areas.

SZÍNHÁZ. Holnap, szerdán, páros számú bérletben adatik: »AZ ÉN LIPÓTKÁM« (Mein Leopold.) Bohózatos életkép dalokkal 7 képletben. Legközelebbi előadás »A vaslárczos«. Regényes szimű. Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Parger János

cs. k. szabad.

kenő- és fény máz gyára

I. Schulerstrasse 74
ajánlja mindenkinek a legégszerűbb szabályok alapján nagy gondal készített, általában kedvelt, minden kiállításon ezüst éremmel jutalmazott

Indigó kenő- és fény máz,
mely könnyen mélyen tükröző nagy fényt ad, nem surlódik le s ezenkívül conserválja a felső bőrt. Tartalmazza a legjobb zsiranygot, a miért nagyon ajánlható még a

londoni csizma-fény máz
dobozonként 15, 25, 40, 80 kr.; ez oly fényt ad, mint az eredeti lakk bőr; pillanat alatt fényesedik, puhító, és a bőrt egészen ártalmatlan, le is mosható. Ajánlható a legjobb bőr és lószerszám lakk és bőrfényesítő, továbbá a londoni és orosz bőr-tartósító kenőcs fadobozokban, mely a bőrt puhává, ruganyos-á és vízhatanná teszi.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:
VII. ker. alsó erdő-sor
3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felhúzó **zárdőnyeit** hullámzott aczellemezűből; továbbá szabadalmazott Blazie-ek és Brecka-féle **töltő és szelőkész** gépeket

kályhák;
központi-fűtési berendezéseit.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkát u. m. épületi-, mű- és szerkezeti lakatos munkait.

Mintakártyák és költségvetések, ingyen és bérmentve.

Cs. kir. kizárólag szabadalmazott

TEKE és TEKE-LABDA GYÁR

KNILL KÁROLY

Bécs, IX. Rossau, Veres-oroszlan-utca Nr. 5-7.
Alapított 1807.

Ajánlja kiváló saját és általa feltalált Mantinelleket,

„Excelsior-Bandea“

nevezettel a legfinomabb angol kaucsukból, melyeknek kiváló jósága, tartóssága, mindennemű más Mantinelleket messze felül mül s mellé igen olcsó ár, 45 forint tekeasztalonként. Az én kizárólag szabad. patent tekeaháimat, melyek az elefantcsont labdákkal minden tekintetben egyenlők, ajánlom egy évi jótállás mellett a következő árakban 60-62 mm. 5 frt; 63-66 mm. 6 frt; 67-70 mm. 9-10 darabonként. Tekeasztalokról kópis Argyezékek ingyen és bérmentve.

ENCSILLAG ANNA.

óriási hosszúságú Loreley hajammal, mely az átalam feltalált haj-növesztőkenőcs következtében, 14 hónap alatt 185 cmtr. hus zúságot ért el és oly sűrűn nőtt, hogy annak súlya miatt három fontot már is kikelett vágni.

Ezen haj növesztő kenőcs a leghíresebb szakférfiak és orvosi fakultások által elemeltetvén, nemcsak teljesen ártalmatlan, de a maga nemében kitűnőnek is találtott. Növeli ugyanis a hajak növesztési képességét, erősíti a haj alapot s a leghibásabb mód a haj megtartására, valamint kopasz fej, ritkás bajusz és haj ellen is kiűnő hatásának bizonyult.

Mély tisztelettel.

CSILLAG ANNA

Küldemények minden világgrésbe, az összeg előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel eszközöltenek,

Csillag et comp, Budapest, Király-utca 26. szám.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. Emil ur gyógyszerteráiban.

Ára köcsögönként 50 kr., 1 frt és 2 frt használati utasítással.

KITÖNTETÉS SZEGED érdeméremmel 1876.

KITÖNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1879.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; olvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat; diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászati köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltenek.

A papir gyári árban számítottatik

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közé teszek.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

Debreczen, 1885 nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

1885. XVII. é.

Előzetes árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt-kr.
Fél évre . . . . . 5 frt-kr.
Negyed évre . . . . . 2 frt-kr.

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét Hildtől minden költészet, próza, Vácsey- és Góldás, a szerkesztésért bérmentve küldendő.

Külföldi helyben
TRIFOGDI K. LAJOS és IG. OSÁTHY KÁROLY könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postaküldésnek utján.

„Tisza-Ko
Irta: Gróf App
(Folyta)

Hogy ellenzéki né-
kiválóan kvalifikált egyé-
kivételesen juthat, azt alig
de ha kényelmetlenül sz-
ságát kizárattással vesze-
pályától. Nagyon világos
ban folytatott következe-
ban nem lévő középosztá-
a kormány hatalmi érde-
részt legálabb teljes
mert még azok is, a k-
illetőleg független helyz-
szívesen hallják azt a
városoknak vagy rokona-
segét okozák; a közné-
litikailag független term-
támasz nélkül ki van az-
selői elem terrorizmusára
erősebb indokok által bi-
kormány hatalmi érdeke-
szolgálja, tudváu, hogy m-
ség, melyet ily czéloból kö-
elvez, sőt néha jutalmat is
De ha a középosztá-
gyengítve, léteznek meg-
tényezői, melyek a köz-
függetlenség minden kell-
szint saját erő kifejezésük
hoz vonva a középosztály-
veszélyessé válhatnának.
reg, az egyházak, a gazd-
pénzürlég mindenféle elő-
nos emberek, nagy vidéki
Ezek zömének meg-
hatalomfentartó maxima
politikájában. Van pedig e-
első, előszereteteiknek es-
osztályérdekeiknek kielégít-
tatott a katonai pártnak B-
igy dobott oda az arisz-
kus szellemének martaléka-
formja. Így nézi a kormány
hitelmizereit, mert annak
pénzürlétek hatalmas
nyereségét kereszben; a
megyében helyi hatalmas-
kerüljön és azok anyagi e-
egész közigazgatási gépe-
végre az is, hogy nagy és
var kegyének mindenféle
tetéseket, czimeket, min-
nélkül biztosan — de csak
— ha a kormány hatalmi
vagy legalább utjokban ne-
mód ezen hatalmas körö-
megrémités, valódi vagy ké-
melyek elől állítolag egye-
mány hatalma ezolgálat
kath. főpapsággal elakarja
vannak biztonsága fölött ese-
örködhetik; a protestánsok
jövendő kormány ellenük
seltetnek; a gazdag zsidók
tisztizimusz ellen csak Ti-
sót az udvarral is, hogy a
gás egyedül a Tisza-táb-
módszer ez utóbbi része-
ellenzéki elemek lelkiismer-
val jár és általán vére ele-
maztatik. Eléretik vele az,
talmi tényezők is, melyek a
elégedve nincsenek, bukását
méinek, sőt rosszabbtól fél-
passzivitáiba vonulnak vissza
is kell a kormányuk: a p-
hatalmi érdekeinek előm-
erős ellensúly nélkül, könny-
talos apparátus.

De mindez még nem
lom biztosítására. Mert ugy-
mint az utóbb említett hat-
körében, találkoznak oly ele-
taktikák által meg nem nye-
a kik félig megnyerettek
részek — nagy impulzusok
tephetnek a függés és öné-
melyekkel a hatalomhoz köt-
mánypolitika harmadik maxi-
életnek oly elatnyítása, hog-
sok abban ne támadhasanak
előidézésére alkalmas psych-
meggyőződés, erős érzelmek,
a becsület és önzetlen ha-
elalált állapotban tartassanak.

E végből mindama polit-
lyek a nemzet életét és
erintik és melyek épen ezé-
különbségeket, áramlatokat e-
teremtettek, ha meg oly ége-
megoldása, addig, míg határ-
hető, melyik áramlat az erős-
lőzötnek. Az ilyen veszedelm-
zején legfőlebb részleges,